demà

"unim-nos i demà la Internacional serà el genere humà"

LCR

☐ LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONARIA ☐ Catalunya 9 de setembre 1985 ☐ Nº 46. ☐ preu: 25 ptas.

PER LA SOBIRANIA NACIONAL DELS PAÏSOS CATALANS: AUTODETERMINACIÓ

11 DE SETEMBRE'85 - 5 TARDA
RDA. SANT PERE - PÇA. URQUINAONA - BARCELONA

CONVOCA: «Comissió 11 de Setembre»
ESTAT CATALÀ, LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA, MOVIMENT COMUNISTA DE CATALUNYA
MOVIMENT D'ESQUERRA NACIONALISTA (ex-ASS. NE.), PARTIT OBRER SOCIALISTA INTERNACIONALISTA

ACCIÓ D'ESQUERRA INDEPENDENTISTA - AGRUPACIÓ ORNITOLÒGICA DE LA GARROTXA - AGRUPACIÓ SARDANISTA DE NAVÀS - AJUNTAMENT D'ARBÚCIES - AJUNTAMENT DE GELIDA - AJUNTAMENT DE BERGA - AL TALL (País Valencià) - AMICS DE JOAN BALLESTER - ASSOCIACIÓ CATALANA DE LA DONA - ASSOCIACIÓ CATALANA D'EXILIATS POLÍTICS - ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DE LA DRETA DE L'EIXAMPLE - ASSOCIACIÓ DE LA PREMSA COMARCAL - ASSOCIACIÓ PRO-MEMÒRIA ALS IMMOLATS PER LES LLIBERTATS DE CATALUNYA - BRUIXOLA - CASTELLERS DE BARCELONA - CENTRE COMARCAL LLEIDATÀ - CENTRE D'ESTUDIS D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA - CENTRE EXCURSIONISTA ÀLIGA - CENTRE EXCURSIONISTA DEL BAGES - CIEMEN - COL·LECTIU DE JOVES DE CAPELLADES - COL·LECTIU INDEPENDENTISTA DE SANT FELIU DE LLOBREGAT - COMPANYIA ELÈCTRICA DHARMA - CONSELL ALIMENTARI DE LA MEDITERRÀNIA, ORGANITZACIÓ DE CONSUMIDORS I USUARIS (C.A.M., O.C.U.C.) - DONNA - EL LLAMP, TAULA DE CULTURA POPULAR, Reus - ENLLAÇ - ENTITAT CULTURAL GER - ESBART DANSAIRE BARCINO - ESBART DANSAIRE DE RUBÍ - ESCOLA L'ESCLAT - ESPLUGA VIVA - FEDERACIÓ CATALANA DE CINE-CLUBS - FOMENT CATALÀ D'AJUTS I SERVEIS - FORAT DEL VENT - LA FURA, informatiu de l'Alt i el Baix Penedès - MOVIMENT INDEPENDENTISTA DEL VALLÈS ORIENTAL - OBRA DEL BON MOT - ÒMNIUM CULTURAL DE VIC - RÀDIO ARRELS (Catalunya Nord) - RÀDIO GELIDA - RÀDIO OLOT - RÀDIO PONENT - ROCA I GALÈS - XARXA CULTURAL

CRIDA A LA SOLIDARITAT EN DEFENSA DE LA LLENGUA, LA CULTURA I LA NACIÓ CATALANES

Sacristan, et tenim present

Mai dubtà d'una premisa que li agradava repetir: política sense ètica és politiquería i ètica sense política és narcissisme.

Va ésser fidel a aquest plantejament en una llarga trajectòria militant la qual començà als anys més negres de la nostra postguerra i ha acabat quan la reconstrucció dels moviments emancipatoris —obrers, pacifistes, feministes, etc.— començaven a donar els seus primers fruits.

Aquestes noves generacions que estan sorgint han perdut en Manuel Sacristán a un marxista creador, capaç de tornar la mirada vers les fonts —Marx, Lenin, Rosa Luxemburg, Gramsci, Lukács, Trotsky, etc.— amb la voluntat de refrescar el pensament socialista contemporani enfrontat amb problemes nous i urgents, i que ell va plantejar amb la serenitat de qui coneix la tradició i és capaç d'aventurar-se pels camins de les noves realitats. El seu missatge era la revolució, la seva forma la unió entre la ciència i el moviment, la seva fi el socialisme contra la barbarie. pág. 2

Disolguem les Diputacions, refem les comarques

El Parlament discutirà en els pròxims mesos l'organització territorial de Catalunya. No esperem molt d'aquest debat. No ens sorprendrà que alguns es destripin els vestits per allò que allà es digui. Però per dures i radicals que semblin algunes de les paraules, a la fi: focs d'artifici. Es disoldran les diputacions i aboliran els governadors civils? Es recuperarà l'organització territorial comarcal de Catalunya? Tindran plenes competències en aquest àmbit? La nostra sobirania hi ha que conquistar-la encara i la llegislació actual no està per aquesta tasca. Solament la lluita per la sobirania, pel dret d'autodeterminació del nostre poble, sol el rebuig a les institucions sorgides del poder central —i consagrades per la Constitució— ens permetrà organitzar-nos lliurement. Estem en això i continuarem estan-hi.

La nostra Diada... i la seva

La nostra Diada Nacional és encara la d'una nació sotmesa i, per tant, ha de ser una jornada en què l'objectiu final de la nostra lluita de cada dia sigui ben explicitat, com ben expresada ha de ser la denúncia del que ens impedeix d'aconseguir el nostre alliberament col.lectiu. La nostra Diada Nacional del 1985 ha de revestir el caràcter de resistència i revindicació''

Amb aquestes paraules inicia la Comissió 11 de Setembre —formada per la Crida, mig centenar d'entitats ciutadanes i diverses organitzacions nacionalistes i revolucionaries, entre les que es troben el nostre partit— la seva crida a la Manifestació del 11 de Setembre, sota el lema: PER LA SOBIRANIA NACIONAL DELS PAÏSOS CATALANS: AUTODETERMINACIÓ.

I aquestes paraules no són un recurs retòric. Més be tot el contrari, la retòrica resta per als que, com en anys anteriors, volen convertir la Diada en una simple festa sense cap contingut reivindicatiu —com si el nostre poble fos ja sobirà— o per aquells que, encara que surtint al carrer, callen la reivindicació del dret d'autodeterminació, o estan disposats a callar-la perque —què més dóna!— el contingut que li donen està buit; que amaguen els obstacles legals més sòlids a la nostra sobirania —com la Constitució o el Estatut de Sau— perquè van ser els autors i còmplices que van edificar amb la argamasa del consensus aquests murs; que silencien la marginació de la nostra llengua i els actes de repressió quotidiana que s'aboquen sobre les activitats en defensa de la nació catalana, com ha succeit fa molt pocs dies amb els militants nacionalistes que pintaven les bústies públiques de Correus.

Així ens trobem amb el lamentable panorama que presenten els partits parlamentaris en aquesta Diada 1985 i altres que, sense ser-ho (com EEC i el PCC) busquen ridiculament la maniobra electoral —que se'ls veu com quasi parlamentaris per anar al costat d'aquests— abans que reivindicar els drets del nostre poble y resistir els atropells a la nostra nació.

Convergència se'n anirà de festa. El nacionalisme de dretes, inmers en componendes i pastetejos cada cop més vergonyosos amb el poder central, no tenen res que reivindicar i lògicament se'n aniran a festejar els seus ''èxits'' a Manresa.

El PSC-PSOE per la seva banda, ells si, una sucursal del totcentralista partit del govern espanyol, passaran el ''trago'' com bonament puguin solets a ''Sant Boi'' (si en Casanoves aixeques el cap!...)

Els del PSUC, a l'hora de redactar aquestes línies, continuen emperrats de convencer als socialistes per fer una manifestació ''unitaria'' encara que no hi hagi continguts que l'encapsalin. Sinó, es conformaran en anar al costat de l'Entesa de l'Esquerra Catalana, que prepara la Diada amb continguts tan radicals com: ''*Exigir, de forma inmediata, ens siguin reconeguts tots els drets que permet l'actual ordenament legal,* —això si—, *tot lluitant per la seva ampliació*'' i que no ha tingut cap vergonya en declarar que si els socialistes s'avenen a anar amb ells a la manifestació no tindran cap inconvenient en què la reivindicació de la autodeterminació desaparesxi de la convocatòria. PSUC i EEC tindran també la companyia del PCC. Sembla ser que, per part d'aquest partit, certes companyies estan prohibides en els prolegòmens d'una carrera electoral, no se'ls vagi a identificar amb els radicals! A la fi i a la cap, per a ells les reivindicacions nacionals son simplement un artifici decoratiu, un problema d'imatge. Com, sinó entendre, què diguin defensar el dret d'autodeterminació en els seus Congressos i li donin tan poca importància a l'hora de defensar el contingut d'aquesta reivindicació? Com, sinó, es permetrien defensar què l'Estatut és una via per aconsseguir aquest dret? Parlen d'autodeterminació i no volen ni tan sols sentir parlar de dret a la independència.

Des del nostre punt de vista la Diada de 1985 ha de ser una palanca que serveixi per anar aixecant aquesta conciéncia de poble oprimit què malgrat els intents d'integrar-la en el dit Estado de las *autonomías*, no ha deixat de fer-se sentir entre la nostra gent i va guanyant no pocs sectors nous: uns joves, què ens porten un renovat impetu d'emancipació; altres desensissats —en el bon sentit de la paraula— de les vies constitucionals per aconseguir la sobirania.

La vaga General del 20 de Juny, les mobilitzacions per la sortida de l'OTAN, com la manifestació del 5 de Maig contra la arribada de Reagan, les lluites del Moviment feminista en defensa del dret a l'avortament, les respostes encara dèbils, contra la repressió, mostren que continua existint resistència i lluita contra totes les formes d'opressió.

Es també aquesta resistència la que volem què s'expressi al Onze de Setembre, per a defensar els drets i llibertats del nostre poble. Però què no sigui només un dia i fins l'any vinent. Tenim d'altres cites pendents i no sol al voltant de l'Onze de Setembre on es desenvoluparan diverses accions en la defensa de la nostra llengua (les pintades de bústies, accions a l'aeroport i a la plaça de Catalunya) també, després, de l'onze al tretze d'octubre anirem a l'UNESCO amb el Tren de les Nacions i l'activitat haurà de continuar al llarg de tot l'any.

Tenim per endavant un any especialment significatiu, no tant per les eleccions —que res important modificaran— sinó per les batalles reivindicatives i de ressistència que continuaran lliurant-se: contra la política econòmica i social anti-obrera del govern del PSOE i els pressupostos de la Generalitat d'en Pujol, on hem de preparar noves accions en la línea de la Vaga General del 20 de juny; contra la política armamentista, pel referèndum i la Sortida de l'OTAN i pel desmantellament de les bases norteamericanes, on el poble català a de continuar expresant-se amb més massivitat, encara, que ho ha fet fins ara; en les lluites de les dones i dels estudiants... Per l'oficialitat de la nostra llengua i la comarcalització de Catalunya: contra les diputacions, les provincies i els governadors civils, instruments de control i coherció al servei d'un estat centralista. L'augment d'aquestes lluites farà que els treballadors i treballadores i el poble de Catalunya vagin ressistint eficaçment a l'opressió.

També la solidaritat ha d'estar present —i en primer pla amb tots els pobles que lluiten per la seva alliberació: amb els què més aprop estan de nosaltres, Euskadi, què continua sent un exemple de ressistència per a tots els pobles del estat espanyol, malgrat les brutals persecucions que pateixen els militants bascos; i els més allunyats —però tan aprop de les nostres aspiracions— com Nicaragua, a la que els de sempre no volen que llauri en pau el seu futur. □

Sacristan, et tenim present

Manuel Sacristan ha estat tot el contrari d'un intelectual tradicional, un d'aquest mimats pels mitjans de comunicació. La seva mort va agafar a la premsa sense un mal retall als seus arxius i als canals de TV amb uns segons rodats casualment. Feia molts anys que els seus llibres no es reeditaven. Solament quan ha mort la immensa majoria se n'ha enterat de que existia i ara assistim a l'escena d'un ampli moviment de canonització què, com ha dit Fernandez Buey, convertirà a Sacristan en un filòsof de tots, en un mite cultural, en resum en tot el que no era, és a dir en intelectual tradicional que treballa per a les institucions dominants. Sacristan lluitava per a les institucions del futur, pel socialisme. Sempre ho havia fet.

J. Gutierrez Alvarez

A unes declaracions integrades a una acció institucional amplia per posar aviat a Manuel Sacristan al panteó dels homes il.lustres i degudament iconificats, el nostre excel.lentissim Sr. Alcalde de Barcelona, (quan encara estaven fresques les seves ''valents'' paraules a favor de la llei de la selva capitalista) deia que Manuel era una d'aquestes poques persones que sempre estava allà: a la Capuxinada, quan l'assassinat de Puig Antich, a aquells 11 de setembre tan minoritaris... I és veritat, sempre vam saber que a l'hora de lluitar Manuel no anteposava cap bula d'intelectual sinó tot el contrari. Però és també completament cert que va continuar estant allà, després d'una transició escenificada per la classe dominant —són paraules seves— per exemple va estar a la manifestació contra Reagan, a totes les que es van convocar contra l'OTAN, va estar al costat dels que van fer la vaga general el 20-J... Va continuar estant amb l'esquerra que lluita, quan la nostra esquerra oficial va tirar per terra els seus ideals socialistes, i tenia a Sacristan com un ''maleit'' il.lustre amb el que no podia contar.

Manuel Sacristan va estar, com sempre, amb l'esquerra sindical, votant pels intents d'unitat de l'esquerra, treballant com un més —és a dir com un comunista— dins del moviment ecologista i pacifista, i va seguir fent alguns dels treballs científics més rigorosos del marxisme actual. Va seguir estant a la major part dels debats que preocupaven als diferents revolucionaris. No hi ha més que llegir el seu darrer article per comprobar que aprofiava alta i críticament la nostra actuació. Hi havia entre nosaltres un debat obert. No sempre estavem d'acord, teniem una procedència diferent i una experiència potser diversificada.

A començaments dels vuitanta el vam sentir aprop de les nostres idees d'unitat dels revolucionaris. Després la controvèrsia va cobrar nous matisos. De totes maneres hi havia molt de comú. La comprensió d'una tradició marxista oberta i creativa. La concepció que el marxisme viu en la mida en que serveix als moviments emancipatoris i facilita les respostes revolucionaries. El rebuig de la socialdemocracia, de la burocracia, i del estalinisme... Tot això té multiples traduccions, per exemple la idea d'autodeterminació de les nacionalitats oprimides. Ho té en l'actitud de camaraderia, de discussió franca i sense hipocresia, en l'estudi recíproc de les aportacions de cadascú. Sabem que Sacristan llegia i estudiava els documents i els treballs dels teòrics de la corrent ''trotskysta'' —dels que assumim el llegat de la Cuarta Internacional com un moment fonamental a la història social; el moment de l'oposició comunista a l'estalinisme—, el mateix que per la nostra part havia una constant vigilància dels seus estudis i treballs. No exagerem si diem que també nosaltres, sobre tot en qüestions com ecologisme i crisi civilitzatoria, som deutors d'idees i aportacions de Sacristan. Per això ens atrevim a considerar-lo com un dels ''nostres'', sabem que comunistes com ell podrien haver estat un al blaçó al partit dels revolucionaris pel que lluitem. □

Manifest unitari Comissió 11 Setembre

PER LA SOBIRANIA NACIONAL DELS PAÏSOS CATALANS

Amb la mateixa voluntat que el poble català va iniciar el procés de represa nacional, l'onze de setembre del 1714, la Diada Nacional del 1985 ha de revestir el caràcter de **resistència i de reivindicació.** La nostra Diada Nacional és encara la d'una nació sotmesa i, per tant, ha de ser una jornada en què, sobretot en la manifestació popular més significativa, l'objectiu final de la nostra lluita de cada dia sigui ben explicitat, com ben expressada ha de ser la denúncia del que ens impedeix d'aconseguir el nostre alliberament col.lectiu.

L'objectiu de la nostra lluita nacional és **recobrar la sobirania que només podem obtenir mitjançant l'exercici del dret a l'autodeterminació.** En això coincideixen tots els pobles emancipats i els qui combaten per l'emancipació pròpia. Ens cal, doncs, reclamar la nostra sobirania nacional, sense ambigüitats, d'una manera clara. En aquest sentit, hem de denunciar els **obstacles** que existeixen per a obtenir-la.

En primer lloc la Constitució espanyola en vigor a la major part dels Països Catalans, que ens nega la sobirania nacional.

Tampoc els Estatuts d'autonomia implantats als nostres pobles no ens han permès de recobrar ni una parcel.la més d'un veritable autogovern. Ben al contrari, no passen d'ésser una mera descentralització administrativa tendent a perpetuar el trossejament de la nostra nació i a dificultar el procés unitari dels Països Catalans.

L'actitud centralista que ha caracteritzat la política del govern espanyol del PSOE ha accentuat aquests factors negatius de tal manera que aquest any hem vist no sols com les institucions catalanes continuaven sense competències reals en matèria d'ordre públic i judicial, en el pla financer, en el terreny internacional, etc., sinó que a més a més fins i tot han estat permanents les retallades de les poques competències atorgades.

En aquest marc la crisi econòmica i social se'ns ha agreujat fins a límits insuportables; ens volen fer entrar en la cursa d'armaments al món y volen que ens integrem en un dels blocs militars; estem sotmèsos a una política repressiva; amb l'aplicació de legislacions especials, com ara la llei antiterrorista; se'ns posen entrebancs de tota mena per tal que la llengua catalana, la nostra llengua nacional, no es normalitzai efectivament.

Però, malgrat tot, el poble català, en lloc d'intimidar-se es va aixecant per expressar la seva voluntat de recuperar la sobirania confiscada. En aquesta línia hem d'interpretar la **confluència d'esforços polítics, socials i cívics, en constant creixement,** com s'ha comprovat en les àmplies **mobilitzacions contra la llei antiterrorista i els comportaments repressius de la policia,** exemplaritzats en les agressions esdevingudes a la Rambla de Barcelona el dia de Sant Jordi; **contra les opressions a la classe obrera** que ha tingut la seva resposta més visible en la **vaga general del 20 de juny; la lluita de les dones pel dret a l'avortament; contra l'ingrés de l'Estat espanyol a l'OTAN** i a favor de la pau i de la neutralitat; **en pro de l'Escola Pública i gratuïta** i de la **plena normalització lingüística...**

Aquests fets, triats entre molts, ens animen a creure que el poble català, prou desil.lusionat per la reforma i les seves promeses incompletes, està obrint nous camins vers aquella democracia real que no s'obtindrà si no es amb l'avanç a través de l'exercici constant del dret a l'autodeterminació, cap a la sobirania nacional.

Més que mai és necessària la nostra unitat al voltant d'aquests plantejaments perquè estan arribant a la consciència popular com a vertebradors del nostre alliberament col.lectiu.

Per això, els convocants a la manifestació central de l'11 de setembre del 1985 a Barcelona subscrivim aquesta declaració amb la invitació que els qui comparteixin els esmentats plantejaments se sentin ja signataris i ho explicitin. No dubtem que **la claredat en els plantejaments aglutinarà els nostres conciutadans** per manifestar conjuntament la ferma voluntat de caminar endavant per ser una nació compacta, els Països Catalans un poble lliure, sobirà, un exemple de solidaritat en la defensa dels drets de tots els pobles sotmesos, amb la nostra lluita de cada dia per l'autodeterminació. ☐

Disolguem les Diputacions, refem les comarques

☐ Les Diputacions: son organismes, que sota el control directe dels Governadors Civils, acumulen un seguit de competencies que haurien de pertanyer, sigui als ajuntaments, sigui als organismes comarcals, sigui a la Generalitat.

☐ Les Diputacions: continuen aixecades sobre la base d'una distribució territorial y administrativa, les "provincies" i els "partidos judiciales", no tan sols arbitrària, sinò destinada també a garantir un millor control de la població per part del estat central, oposada a la realitat comarcal de Catalunya.

☐ La figura del Governador Civil i les "Diputaciones provinciales" han de desapareixer per a tal de fer possible i de garantir realment l'autonomia municipal respecte de l'estat central i del govern de Catalunya.

Les nostres propostes

☐ **Catalunya es sobirana per a decidir la divisió territorial en base a la seva realitat i les seves tradicions comarcals.**

☐ **Restabliment de la divisió comarcal de Catalunya de 1936 sotmesa a rectificacions per decisió lliure i majoritaria dels seus habitants.**

☐ **Derogació de la provincia com a entitat local i com a base de l'Administració de la Generalitat.**

☐ **Abolició de les "Diputaciones provinciales" i els seus recursos i competències adjudicaries a la Generalitat y a les entitats locals.**

☐ **Abolició de tota capacitat fiscalitzadora, executiva, administrativa, reglamentaria o d'altra mena, per part del Govern de l'Estat, en aquest sentit exigim, l'abolició de les figures dels "Governadores Civiles" i dels "Delegado del Gobierno" en Catalunya.**

L'Adopció d'aquestes mides és totalment necessaria des del punt de vista de la lluita per la desaparició de l'aparell centralista i burocràtic de les "diputaciones provinciales", fent valdre contra elles, amb el seu caire no representatiu, antidemocràtic i parasitari, la força de l'única representació real de les comarques existents. ☐

LA INTERNACIONAL

Amunt, els damnats de la terra;
amunt, els que pateixem fam.
La força pel dret és vençuda,
s'acostà el bell temps de la pau.
Del passat, destruïm misèries;
esclaus, aixequeu vostres cors.
La terra serà tota nostra.
No hem estat res i ho serem tot.

Es la lluita darrera.
Agrupem-nos, germans!
La internacional serà
la Pàtria dels humans.

No esperis salvacions supremes
de déus, de reis ni de tirans,
Obrer, és la sang de tes venes
la que triomfant et salvarà.
La força del tirà sotmesa,
ton puny deixarà quan voldràs.
Atiem la fornal encesa;
el ferro és fill del nostre braç.

Es la lluita...

Obrers, camperols, la batalla
ha començat i finirà,
la terra és de qui la treballa
i el treball just triomfarà.
Si del cel de la nostra terra
foragitem dels corbs l'estol,
pau ferma seguirà a la guerra
i sempre més brillarà el sol.

Es la lluita...

1986: DIVISIÓ TERRITORIAL I CONSOLIDACIÓ DEL PROVINCIALISME A CATALUNYA

Aquest mes d'agost de 1985, aprofitant el fòrum que representa la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent, a la Catalunya nord, s'estan delimitant les posicions polítiques front a la futura Divisió Territorial de Catalunya que haurà de sortir del debat en el Parlament de Catalunya els mesos propers.

Avui, queden lluny, en el temps i en el contingut, aquells debats públics i imaginatius que varen realitzar-se en el si de l'Àmbit VIII del Congrés de Cultura Catalana sobre organització territorial de Catalunya durant els anys 1975-77. Les opinions esmerçades varen ésser lliures i obertes, tant pel deslligam amb el poder polític com per la dispersió territorial al llarg i ample de tot Catalunya dels participants i dels llocs de trobada.

Des de llavors, en el procés d'institucionalització del nou període de democràcia burgesa a l'Estat espanyol s'ha anat legislant sobre les possibles concrecions de l'estructura organitzativa del territori, reduint-se pas a pas l'àmbit de competències nacionals i autonòmiques com es el cas de Catalunya.

Ventura de Sabadell

La Constitució de 1978 de l'Estat espanyol consagra l'existència de la provincia com entitat bàsica en l'estructuració del règim local, encara que sempre s'ha volgut deixar una certa ambiguetat legislativa per a no impedir la possibilitat de que la comarca pogués construir-se en un dels esglaons territorials del poder local. Tanmateix, però, s'ha passat d'una situació en la que hom podia construir una estructura territorial en base a una divisió comarcal a una altra situació en la que s'ha de pensar més en com compaginar unes estructures inamovibles (provincia, municipis, Generalitat) amb un desig popular que tothom diu que accepta però que els hi fa més nosa que servei.

El punt clau, doncs, rau en què el ventall de possibilitats que hom podrà discutir en el Parlament de Catalunya és ben reduit si es compara amb les competències que podrien correspondre a una comarca estructurada en base a organs de poder elegits directament pels que viuen i treballen en cada lloc, així com amb unes funcions que, sobrepassant la gestió de serveis propis del sistema capitalista, potenciessin l'organització de relacions socialistes entre les activitats econòmiques de producció i distribució. En aquest moment, solament podem donar la nostra opinió sobre quina Divisió Territorial de Catalunya és menys dolenta pels interessos de les classes populars deixant de costat una estructuració territorial que faciliti l'organització de la classe treballadora. No s'ha d'oblidar que l'anomenada Divisió Territorial de 1933 no va entrar en funcionament fins la revolució socialista del 19 DE JULIOL DE 1936 quan els sindicats i les classes populars varen fer-ho seu com una forma d'organització territorial de "baix a dalt". Avui, el poder polític de la democràcia burgesa s'ha trobat amb una herència que no pot negar i el que intenta és sortint-se'n amb el menor prejudici possible per als seus interessos.

Sota una perspectiva nacionalista i marxista caldria plantejar-se la divisió territorial en comarques per trobar aquella unitat espacial, que faciliti l'organització dels que viuen i treballen en ella així com una forma vertebrada de contrarrestar els actuals desequilibris del territori al cercar una millor qualitat de vida. Tanmateix, però, el nacionalisme revolucionari, en base a una anàlisi marxista del desenvolupament desigual, s'ha de plantejar aconseguir un equilibri territorial paral.lelament amb la revolució socialista. Per això s'ha de defensar unitats territorials amb el màxim de competències que afavoreixin potenciar formes de control popular sobre entitats municipals o supramunicipals com la comarca. Aquestes unitats territorials han de contrarrestar la desmobilització popular en el control de la gestió dels serveis locals així com en l'allunyament en les decisions sobre la reestructuració de l'espai econòmic productiu i distributiu. En els periodes de transició al socialisme, aquestes unitats territorials podrien promoure l'existència d'organs de doble poder per a consolidar la direcció revolucionària. Front a aquesta visió del nacionalisme marxista trobem altres punts de vista que defensen les comarques lligades a una elecció parlamentària sense plantejar-se formes d'autogestió i sense questionar-se l'estructuració del territori que promou el desenvolupament econòmic del capitalisme.

El nacionalisme de dretes

En la discusió que hi haurà en el Parlament de Catalunya no es tractaran els arguments adés esmentats ja que les forces polítiques que hi són representades no questionen els desequilibris territorials generats pel capitalisme i solament intentaran conjugar les presions exercides: per l'aparell del partit que cerca la millor solució per mantenir o millorar el control parlamentari, per les actuals institucions amb poder real sobre competències objecte de discusió (Govern Central, Generalitat, Diputacions, Municipis), i en menor grau, per les promeses realitzades als electors. Així, sembla evident que el nacionalisme reformista defensa les comarques per les possibilitats electorals en les àrees amb poca base obrera. El seu programa es concreta en reformes d'aparència nacional (llengua, art, institucions històriques...), en un cert poder econòmic i polític de la nacionalitat, però no vol questionar quin és el motor desequilibrador del territori, és a dir, l'espai generat pel sistema capitalista. El seu plantejament és lògic ja que Convergència Nacionalista de Catalunya i Esquerra Republicana de Catalunya defensen el model social i econòmic del capitalisme i inclús, després d'uns anys de govern autonòmic, mostren la seva preferència per mantenir la major part de les competències de l'Estatut molt concentrades a nivell de tot Catalunya o, com a molt, una gestió descentralizada a nivell provincial. La present contradicció és si això serà més efectiu, pel Govern de la Generalitat, mantinguent-se les quatre diputacions (dos controlades per Convergència i Unió i dos pel P.S.C.-P.S.O.E.) o una sola diputació de control més incert.

Els partits obrers reformistes: potenciar la ciutat-regió

L'actitut dels partits obrers reformistes es fonamenta en que Catalunya, una potència industrial dins de la divisió social del treball i de l'espai capitalista, haurà de competir amb altres àrees econòmiques del món desenvolupat i què per tant cal potenciar la ciutat-regió que reforci l'estructuració de la xarxa urbana a l'entorn de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, l'Eix Tarragona-Reus i possiblement la Costa Brava. Accepten l'existència de les comarques per la pressió de les seves bases electorals, però accentuen la importància de les "vegueries" quant a la descentralització racional dels serveis així com per a possibles circunscripcions electorals. El seu programa solament es proposa reformes parcials del capitalisme i no arriba a questionar-se canvis importants de localització de les activitats productives en el territori. En la situació actual de crisi econòmica en el capitalisme, hom pot afirmar que inclús s'intenta accentuar la concentració econòmica per a fer més competitiva Catalunya amb les altres regions europees.

Arribats a aquest punt, podem concloure que el debat parlamentari sobre la Divisió Territorial de Catalunya (1986), és una fal·làcia. Hi ha tres grans nuclis de poder, el Govern Central, La Generalitat de Catalunya i els Ajuntaments, i diversos nuclis de poder més difosos com són les Diputacions, la Corporació Metropolitana de Barcelona i els organismes de "poder autònom" com el judicial o les forces fàctiques per a citar algún exemple. Cap d'aquests nuclis de poder vol renunciar a cap de les seves prerrogatives, tant per raons polítiques com tecnocràtiques, i llavors, l'estructuració d'un nou esglaó en el poder local com és la comarca solament pot realitzar-se si s'arriba a un acord que no faci variar massa la correlació de forces, polítiques i tecnocràtiques, en les diferentes instàncies de poder. En fi, què tot hi plantejar-s'ho sota una perspectiva de gestió dins del capitalisme, s'escull la solució menys traumàtica per a l'herència del franquisme.

Deixar-ho tot igual

Així, dels dos problemes que avui es plantegen, nombre de comarques i nivell de competències que aquestes assumiran, no té cap importància quina sigui la solució escollida ja que hi ha un tercer problema no plantejat obertament en el debat que és deixar-ho tot el més igual possible que sense comarques. Tanmateix, però, ja que tothom diu la seva, també nosaltres podem donar la nostra opinió sobre nombre i contingut comarcal.

En Macià Alavedra, en un primer oferiment ofereix la restitució de les 38 comarques de l'any 1933 però amb dues salvetats: es mantenen les quatre provincies i els municipis podran adherir-se voluntariament a la comarca que li correspon. Ja es pot veure que això és poc seriós i no vol dir altra cosa que les comarques tindran ben poc poder, pot-ser en alguns casos hi haurà una mancomunitat de serveis, i què les diputacions seran més fortes que mai. Del cantó del P.S.C.-P.S.O.E. ens arriben opinions compartimentades que podem interpretar com la intenció de mantenir les quatres provincies actuals per no "promoure un debat superflu al Parlament de Madrid" (Obiols), suposent per lo superflu del fet comarcal; en un altre nivell se'ns recorda la importància de reforçar la Catalunya-ciutat que vol dir reforçar ajuntaments, Diputacions i la Corporació Metropolitana de Barcelona així com altres models similars (Ernest Lluch); en el nivell més comarcal es veu oportú que hi hagi un nombre de comarques entre 50 i 80 així com sis o set vegueries que sense contradir-se amb les quatre provincies permeterien un refoçament de la gestió metropolitana de Barcelona, de l'àrea metropolitana Tarragona-Reus, de l'Alt Pirineu i inclús de les terres de l'Ebre. Tanmateix, però s'entèn que les comarques no passaran d'ésser mancomunitats de serveis municipals i les vegueries una canalització de problemàtiques comuns sense instruments per a resoldre-les ja que el veritable poder continuarà en les tres instàncies adés citades: Govern de Madrid, Generalitat a Barcelona i els Ajuntaments. De les opinions presentades per E.R.C. i el P.S.U.C., cal recollir la seva idea de provincia única que com a minim fa desaparèixer part, no tot, d'un esglaó, el provincial. Llavors cobra un cert sentit, sempre en termes de gestió de serveis, que el Govern Central, la Generalitat i la Diputació, deleguin o descentralitzin funcions a nivell de "vegueries", però continuarà sense clarificar-se el nivell comarcal. Per algunes opinions s'hauria de reduir el nombre de municipis de Catalunya a un centenar i així sortiria la ciutat-comarca o la vila-rodalia. El principal problema és l'artificialitat d'aquesta divisió ja que es busca un minim d'habitants i això és impossible en l'espai rural.

Guanyar al carrer

La posició del nacionalisme revolucionari front d'aquest debat, és, en primer lloc, clarificar que no volem una divisió territorial per millorar la gestió de l'espai generat pel capitalisme i què per això, aquest no és el nostre debat. En segon lloc, però, hem d'incidir en aquells aspectes que millorin les condicions d'organització i de lluita de les classes populars i per tant és desitjable clarificar els nuclis de poder (provincia única millor que quatre provincies) i estructurar unitats territorials el més a prop possible de la població que vol intervenir en el control de la gestió (desaparició de les vegueries i altres nivells intermedis de competències així com un nombre de comarques superiors a les 38 de l'any 1933). En aquest sentit, cal que hi hagin comarques a l'entorn de les poblacions que centralitzen les activitats de cada dia i què permeten accions coordinades de lluita entre els habitants de les poblacions que hi conflueixen. En l'exemple del Vallès Occidental hi ha clarament una àrea a l'entorn de Terrassa i una altra a l'entorn de Sabadell i la comarca del Vallès Occidental apareix com artificial en molts aspectes. Aquesta bipolarització s'ha d'ajuntar-se-li que Barcelona actua com a metròpoli en un entorn de 40 a 50 km. i què per tant pot-ser seria millor una àrea metropolitana descentralitzada amb una elecció directa per "barris" o "circunscripcions" que fes entrar en una major contradicció la gestió de cada districte, barri o municipi, eludint l'actual Corporació Metropolitana de Barcelona que representa un engrandiment del poder de l'Alcalde de Barcelona. En qualsevol cas, aquí comença el debat a cada poble i a cada barri de quina és la comarca que necessiten i no la què pactaran els parlamentaris a la Ciutadella de Barcelona. Així mateix, els tècnics han de donar informació, però el nombre, límits i competències de les comarques les hauran de guanyar els seus habitants al carrer com succeeix amb quasi tot. □